

Tannhelse

sekretæren

03
14

Camilla Hansen Steinum

Pasientsikkerheten i fare

side 10

Maktmisbruk

Hersketeknikker
på jobb og privat

side 18

Fusjonsplaner

ThsF har
kommentert
forslaget til fusjon

side 20

– Mitt hjertebarn

Utdanning av
tannhelsesekretærer

side 14

LA OSS PRESENTERE VÅRE NYE PRODUKTER FOR JUNIOR

Alle Fluxprodukter er uten alkohol og parabener

Følg oss på Facebook for nyheter og interessante diskusjoner!
[facebook.com/nullhull](https://www.facebook.com/nullhull)
For mer informasjon besøk gjerne www.fluxfluor.no

Fluxfamilien vokser og blir nå enda større, så la oss presentere to gode nyheter for junior. Med smak av jordbær finnes nå både fluorskyll og tygg gummi for barn mellom 6–12 år. Flux Junior fluorskyll Jordbær inneholder 0,05% NaF og er uten alkohol. Flux Junior sukkerfrie tygg gummi inneholder blant annet xylitol og c-vitamin.

Produktene er utviklet i nært samarbeid med skandinavisk tannhelse. Du finner Flux på apotek og hos enkelte tannklinikker.

Begynn å fluxe allerede i dag!

Flux kan du kjøpe her:

FLUX®

Le, pust og spis.
Sterkere enn i går.

Flux sugetabletter er et legemiddel som inneholder natrium-fluorid. Forsiktighet bør utvises ved naturlig fluorinnhold i drikkevannet over 0,75 mg/l. Fluordosen i sugetabletten virker sammen med fluor fra andre produkter som tannkrem, skyllevæsker og tygg gummi. Les pakningsvedlegget.

Innhold

Pasientsikkerheten i fare

Side 10

Utdanning av tannhelsesekretærer

Side 14

Regionkonferanser og veien videre

Side 20

Annet innhold:

Leder	5	Hersketeknikker på jobb og privat	18
Smånytt	6		
Pasientsikkerheten i fare	10	Regionkonferanser og veien videre	20
Utdanning	14		
Nordental 2014	19		

Medlemsblad for Tannhelsesekretærenes Forbund (ThsF),
Stiftet 23.01.2007.
Tilsluttet Parat (YS).

Utgis av:
Tannhelsesekretærenes Forbund (ThsF)/Parat.
Parat, Pb 9029, Grønland
0133 OSLO

www.parat.com
www.thsf.no

Besøksadresse:
Lakkegata 23, Grønland, Oslo
Telefon: 21 01 36 00
Telefaks: 21 01 38 00

Leder av Tannhelsesekretærenes Forbund:
Gerd Bang-Johansen
Telefon: 21 01 37 70
Mobil: 984 88 100
gerd.bang.johansen@parat.com

Ansvarlig redaktør:
Gerd Bang-Johansen

Redaksjon:
Media Solution AS,
Postboks 9393, Grønland,
0134 Oslo.

Forsidefoto:
Trygve Bergsland

Redaktør:
Trygve Bergsland
Telefon: 905 85 639
trygve@media-solution.no

Annonser:
Tlf. 905 85 639
salg@media-solution.no

Layout:
Signus
Telefon: 470 28 038
grethe@signus.no

Trykk:
BK Grafisk AS
Telefon: 33 48 59 00

ThsF
Tannhelsesekretærenes Forbund

ISSN:1504-5714

Abonnement:
Media Solution AS,
Tlf. 905 85 639,
abo@media-solution.no

ThsF er en yrkesorganisasjon i Parat

FRISKE NYHETER MOT TØRR MUNN!

Nå også
som munn-
skyll!

GOD SMAK

rabarbra/
jordbær

jordbær/
mint

Nå har det kommet en ny serie produkter mot tørr munn: Xero-serien. Xero finnes foreløpig som sukkerfrie drops, munnskyll og som en gel. Produktene stimulerer spyttproduksjonen, fukter og gir en behagelig følelse. Alle produktene inneholder i tillegg fluor. Produktene er utviklet i samarbeid med skandinavisk tannhelsetjeneste. Anbefal gjerne Xero produktene neste gang!

www.xeroserien.no

✓ ØKER SPYTT-
PRODUKSJONEN

✓ FUKTER

✓ GIR STERKE TENNER

Xero-serien kjøper du her:

APOTEK 1

ditt apotek

vitus|apotek

Boots apotek

dry mouth relief by **Actavis**

To måter å se fremtiden på....

Medlemsbladet til Den norske tannlegeforening, Tidende, har publisert to artikler som på to helt ulike måter beskriver utviklingsmulighetene for oss tannhelsesekretærer.

Den ene har tittelen «*Utdanning av tannhelsesekretærer – Mitt hjerte barn*» og forteller om erfaringene til tannlege og lektor Knut Vindal som ønsker å ta tak i et utdanningssystem som ikke har evnet å rekruttere og som ikke synliggjør et fremtidig yrke med utviklingsmuligheter. Han viser i artikkelen til muligheter for å styrke kvaliteten i tjenestene gjennom en praktisk-teoretisk tilnærming til mange ulike og nye områder hvor tannhelsesekretæren kan bidra til helheten. De som leser hans tilnærming til tannhelsesekretærutdanning og -utvikling, vil få et positivt inntrykk av behovet for samspill i tannhelsetjenesten.

Den andre saken i Tidende har tittelen «*Kompetanse, ansvar og oppgavefordeling i tannhelsetjenesten*» og er skrevet av presidenten i NTF, Camilla Hansen Stenersen. Hun tar utgangspunkt i yrkesstoltheten til tannlegene og gir uttrykk for at denne er truet hvis man tenker nytt i forhold til arbeids- og ansvarsdeling. Hun begynner med å tegne et svært nivå delt bilde av utdanningsnivåene for de tre aktørgruppene, og fortsetter med å antyde at kurs for tannhelsesekretærer innen klinisk tannhelse og anestesi er profittdrøyt. Hun mener at å overlate oppgaver til andre enn tannlegene er en devaluering av egen utdanning og kompetanse. Hun peker samtidig på at samspeillet mellom tannlege og tannhelsesekretær er selve drivverket på klinikken, og på det faktum at lovverket faktisk åpner for utstrakt delegering og synes med det å undervurdere sine kollegers evne til å foreta selvstendige vurderinger om å inkludere tannhelsesekretæren i nye arbeidsområder. Hun avslutter med å påpeke at tannlegene med rette

skal være stolte av utdanning og profesjon. De som leser denne artikkelen kan lett få inntrykk av en profesjonskamp.

Det vi etter min mening trenger, er en teamorientert holdning hvor vi ser på hvordan alle aktørgrupper kan utvikles for å effektivisere og forbedre alle sider av tannhelsen – ikke en beskyttelseskamp med fokus på mitt og ditt. Det er ikke bare tannlegene som har behov for å føle yrkesstolthet for utdanning og profesjon. En nytenkende og målrettet utdanning av tannhelsesekretærer vil tilføre tannhelsetjenesten kvalitet og fleksibilitet. Tannhelse-Norge er langstrakt og preges av ulike ressursbehov. Samtidig som vi ønsker å videreutvikle utdanningen, ser vi også et behov for å jobbe med holdninger. Tannleger og tannpleiere må ikke se på tannhelsesekretæren som en trussel som vil invadere deres domene, men som en ressurs med evne og vilje til å dekke administrative og faglige funksjoner i tannhelsetjenesten.

Skal vi få til en rekruttering som dekker behovet, kan vi ikke tillate en statisk tilnærming til utvikling for noen aktørgruppe eller betrakte noen som annenrangs. Selvfølgelig skal det settes krav til kompetanse på alle arbeidsområder i tannhelsen, men la ikke det bli en diskusjon om mitt og ditt. Vi bør tenke team og utfyllende kompetanse. Vi trenger offensive og ikke defensive tannhelsesekretærer. Historien er full av tapte profesjonskamper. Jeg ønsker en konstruktiv og nytenkende dialog med alle parter. Det er nok av utfordringer. La oss ta tak i dem sammen.

Med vennlig hilsen

Gerd Bang-Johansen
Leder

Hedmark på topp, mens Finnmark sliter med tannhelsen

27 prosent av 18-åringene i Hedmark har ingen hull i tennene, mens i Finnmark er det 13 prosent uten hull i samme alder.

Ifølge Helsedirektoratet har Finnmark slitt med å få ansatt tannleger og det har vært store utskiftninger, noe som har ført til at innbyggerne heller ikke besøker tannlegen så ofte som anbefalt. Helsedirektoratet mener Hedmark er et godt eksempel ved at de har oppnådd gode resultater etter mye forebyggende arbeid.

Billigste tannkrem er best i test

Det er fluorinnholdet i en tannpasta som ifølge tannlegeforeningen er det viktigste for å hindre hull i tennene, og VG skriver at voksne ikke bør bruke tannkrem med et fluorinnhold under 1450 ppm F (parts per million fluor).

Avisen har i samråd med Tannlegeforeningen fluorsjekk et utvalg på ti tannkremer fra ulike produsenter fra dagligvaren og apoteket, og funnet ut at flere av de dyreste tannkremene beskytter minst. Aller dårligst ut kom Solidox som er over åtte ganger så dyr som testvinner Soft style.

Unge med slitasjegikt i kjeven

Barn og unge rammes oppsiktsvekkende ofte av slitasjegikt i kjeven, og to relativt store røntgenstudier viste at mellom en tredjedel og en fjerdedel av ungdom med ansiktssmerter og kjevesmerter har forandringer i kjevebeinet som tilsvarer artrose.

Tannlege og doktorgradsstipendiat Anna-Karin Abrahamsson ved Det odontologiske fakultet ved Universitetet i Oslo (UiO) sier svært få tannleger har kunnskap og kompetanse om at barn og unge kan få en slik diagnose siden dette er en sykdom som forbindes med voksne og eldre.

– Problemene må bli tatt på alvor slik at diagnose og behandling ikke blir forsinket, sier hun til forskning.no.

Helsetilsynet kritiserer Tannfeen i Moss

Tannfeen har ansatt polske tannleger med norsk autorisasjon og åpnet tannlegesenter i Moss, der målet er å tilby tannlegebehandling 30 til 50 prosent under vanlige norske priser.

Nylig var Helsetilsynet på et uanmeldt besøk og NRK skriver på nettsidene sine at tannlegene ikke kan norsk. De kan dermed ikke lese tidligere pasientjournaler, og kan ikke kontrollere det som skrives i journalene. Helsetilsynet skriver at virksomheten har brutt journalføringsplikten og informasjonsplikten.

Kamp for å beholde lokale tannleger

Fedje-ordfører Kristin Handeland og Austrheim-ordfører Per Lerøy nekter ifølge avisen Nordhordland å gå med på at all tannhelse i Nordhordland skal samles i Knarvik.

Fylkeskommunen vil legge ned tannlegekontorene innen 2018 og ordførerne mener dette kun gjøres for å spare penger i fylkeskommunen, men samtidig påføres kommunene, bedriftene og innbyggerne økte kostnader og lengre reiseveier.

Akershus ut av TKØ og inn i Oslo

Hovedutvalg for folkehelsen i Akershus fylkeskommune vil trekke seg ut av samarbeidet med Tannhelsetjenestens Kompetansesenter Øst (TKØ). I vedtaket heter det at de vil terminere avtalen og fremforhandle og etablere et samarbeid med tannhelsetjenesten i Oslo. Dette innenfor fagspesialiteten barne- og ungdomstannpleie.

Kompetansesenteret har bedt styret vurdere fremtiden til TKØ og om det er grunnlag for videre drift og utvikling i 2015.

Studenter dropper tannlegen

35 prosent av landets studenter går ikke regelmessig eller sjeldnere enn annethvert år til tannsjekk ifølge Studentenes Helse og Trivselsundersøkelse (SHoT) for 2014. Andelen som ikke oppsøker tannlege har dermed steget fra 29 prosent i 2010 til 35 prosent i år.

Blant begrunnelsene for å droppe tannlegetimen er ifølge Universitas blodige priser og tannlegeskrekk. I håp om å nå flere har Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO) redusert prisene på tannhelsetilbud med 20 prosent, og har et utvidet tilbud med åpent på kveldstid to ganger i uken.

Dårlig munnstell for multisyke gamle og døende

Munntørrehet og munnstell er forsømte områder hos multisyke gamle og døende i kommunehelsetjenesten ifølge bladet Sykepleien, som skriver at dagens sykehjemspasienter i gjennomsnitt har 6,5 diagnoser, bruker 7,2 legemidler fast, bor på sykehjem i 2,1 år og har en gjennomsnittsalder på 82 år, noe som viser at pasientene som får plass på sykehjem i dag er alvorlig syke.

Nasjonalt handlingsprogram oppgir at inntil 80 prosent av dagens alvorlig syke og døende er plaget av munntørrehet. Munntørrehet skyldes ofte kroniske sykdommer og fører lettere til infeksjoner i munnhulen. De samme pasientene har også svekket immunforsvar, og mikrober kan da lett finne vei via blodbanen og gi pasienten et langt verre sykdomsbilde.

Oslo kjøper dentale forbruksvarer for seks millioner

Oslo kommune har bedt om tilbud på dentalt forbruksmateriell de neste to årene. Det er budsjettert innkjøpskostnader på seks millioner kroner og interesserte kan lese anbudet på doffin.no.

Helseetaten ønsker å inngå en rammeavtale kun med én leverandør til alle klinikkene i Oslo. Leveringen vil starte fra 1. januar 2015.

Utdannes det for mange tannleger?

Tannlege Carl Christian Blich spør i et debattinnlegg i Dagbladet om hvor mange nyutdannede tannleger vi egentlig trenger her i landet. I tillegg til alle tannlegene som utdannes i Oslo, Bergen og Tromsø, er det ifølge Blich for øyeblikket 250 nordmenn som utdanner seg til tannleger i Polen, Ungarn og Tsjekkia.

Mye tyder ifølge Blich på at tannlegemarkedet er i ferd med å bli mettet og at antallet tannpleiere, i kombinasjon med redusert reparasjonsbehov, vil føre til et overskudd av tannleger her i landet.

Yrket som tannhelsesekretær på TV

Det skal i løpet av høsten produseres TV-innslag som skal promotere ulike yrkesgrupper, blant annet tannhelsesekretæryrket. Leder i ThsF, Gerd Bang-Johansen, forteller at forbundet i samarbeid med Tannlegeforeningen har bevilget 90 000 kroner til dette prosjektet.

For mye salt i kostholdet

Helsedirektoratet hevder at nordmenn spiser dobbelt så mye salt som anbefalt, og helsedirektør Bjørn Guldvog sier det er en direkte sammenheng mellom saltinntak og høyt blodtrykk. Høyt blodtrykk øker risikoen for hjerte-kar-sykdommer som er den vanligste dødsårsaken i befolkningen.

Anbefalt daglig mengde salt er syv gram, noe som tilsvarer en snau teskje. 70 til 80 prosent av saltet vi får i oss kommer ifølge Helsedirektoratet fra industribehandlede matvarer som kjøttvarer, ost, brød og snacks. For å smaksette maten uten salt anbefales sitron, pepper og ulike typer eddik, som hvitvins- eller kryddereddik og balsamico.

Jenter fyller universitetet

I dag er kun 35 prosent av uteksaminerte studenter ved Universitetet i Oslo menn, og det tas til orde for kjønnskvotering.

Ifølge Dag og Tid var det kun 24 prosent menn ved Det medisinske fakultet i 2013, ved Det juridiske fakultet var tallet 27 prosent og det er kun ved Det matematiske-naturvitenskapelige fakultet det er et lite overskudd av menn på 57 prosent. Årsaken er at jenter jevnt over har høyere karakterer fra videregående og Studentparlamentet går inn for at det innføres kjønns-poeng ved studier der det er 75 prosent eller flere jenter.

Aust-Agder legger ned åtte tannklinikker

I ny tannhelseplan for Aust-Agder foreslås det å legge ned distriktstannlegeklinikker i Froland, Birkeland, Vegårshei, Åmli, Iveland, Bygland, Bykle og Gjerstad.

Lokalpolitikere og Aust-Agder blad mener det lokale tannhelsetilbudet må opprettholdes og argumenterer med at det nå vil bli for lang reise til tannlegene og at vedtaket vil føre til en fremtidig og evigvarende fest for Karius og Baktus i bygdene.

Stopp-systemet mot tannlegeskrekk

Psykolog ved Senter for odontofobi i Bergen, Margrethe Vika, mener 70 prosent av pasientene kvier seg for å gå til tannlegen.

Nettstedet doktoronline.no har intervjuet tannleger som sier at tillit og kontroll er to viktige stikkord ved behandling av pasienter med tannlegeskrekk og har innført et stopp-system som fungerer bra for mange. Én hånd betyr stopp og to hender betyr full stopp der alt skyves vekk og man kan reise seg fra stolen. Målet er at pasienten skal slippe av og føle at de har kontroll over situasjonen.

**Kjøp
Opalescence GO
til eget forbruk.
Kr 200,- (ord. kr 400,-)**

**Inneh. blekemiddel,
tannkremer og
tannbørste.**

Opalescence® GO

Opalescence GO er for de pasientene som ønsker en enklere og rimeligere blekebehandling og som kun ønsker å «lyse» sine tenner, eller som ønsker en oppfriskning av tidligere blekebehandling.

Oliven- håndkrem

En behagelig og skånsom håndkrem fremstilt av ren oliven.

Håndkrem + gratis
oliven lipbalm, Kr 100,-

**Sees på Nordental!
Stand B04-06**

Opalescence tannkrem

Når du bruker Opalescence tannkrem forsvinner fargepigmenter fra tennene sammen med bakterier og plakk, og det blir ingen riper der nye bakterier og misfarginger får feste, ergo lysere tenner og resultatet fra blekebehandling varer lenger.

Gavepose med 2 små tannkrem og 1 tannbørste,
kr 100,-

Gavepose med 2 store tannkrem og 1 tannbørste,
kr 200,-

*Benytt sjansen!
Tilbudet gjelder
kun på Nordental.*

Norsk Orthoform ETABL. 1930
www.norskorthoform.no Depot as

Pasientsikkerheten i fare

President i Den norske tannlegeforening, Camilla Hansen Steinum, sier tannhelsesekretærer som utfører pasientbehandling utfordrer pasientsikkerheten og mener det er faglig uforvarlig å delegere denne typen arbeidsoppgaver til en yrkesgruppe med minimal utdanning.

Av: Trygve Bergsland

Steinum (37) er utdannet tannlege og ble uteksaminert fra Universitetet i Oslo i 2002. Sammen med sin far som også er tannlege, startet de i fellesskap privat tannlegepraksis i Fredrikstad i 2003, og hun ble valgt som president i tannlegeforeningen i 2012.

Frykter for pasientsikkerheten

I bladet Tidende som utgis av tannlegeforeningen har presidenten fast spalteplass og tok nylig opp dette med at enkelte tannleger lar tannhelsesekretærer utføre arbeidsoppgaver knyttet til pasientbehandling.

– Jeg ønsker en tydelig policy fra tannlegeforeningen på dette området og mener vi må ha respekt for vår egen utdanning og kompetanse. Pasientsikkerheten blir ikke i tilstrekkelig grad ivaretatt når pasientbehandling blir delegert til en yrkesgruppe som ikke er utdannet til denne typen arbeid, sier Steinum.

Hun sier helsepersonelloven gir tannleger anledning til å benytte seg av medhjelpere, men at tannlegen skal overvåke behandlingen slik at den utføres på en

måte som er i henhold til aksepterte retningslinjer.

– Jeg stiller spørsmålsteget ved om delegasjonsmyndigheten utøves på en faglig forsvarlig måte i de eksemplene jeg har registrert. Det kan være lukrativt å gjøre ting på denne måten, men pasientsikkerheten må alltid være viktigere enn inntjeningshensyn og pasientflyt. Det er en grunn til at tannleger har en lang og spesialisert utdanning. Et kurs eller internopplæring av ansatte kan aldri erstatte en utdanning på vårt nivå, sier Steinum, som også mener pasienter som behandles av andre enn tannlegen kan risikere å miste krav de har på trygdestønad.

Utdanning og yrkes stolthet svekkes

Steinum skriver i Tidende at tannlegeutdanningen er en femårig mastergradsutdanning i odontologi. Tannpleierne har en treårig bachelor og tannhelsesekretærene er utdannet i den videregående skolen.

– Tannlegeutdanningen er lang og spesialisert, nettopp fordi arbeidsoppgavene er kompliserte og feil kan få alvorlige konsekvenser. Utviklingen i bransjen, også blant våre medlemmer, bekymrer meg. Yrkes stoltheten, betydningen av

tannlegeutdanningen og autorisasjonen er i ferd med å svekkes gjennom stadige tilbud om kurs hvor tannhelsesekretærer skal læres opp til å utføre tannlege- og tannpleieroppgaver, sier hun.

President i Den norske tannlegeforening, Camilla Hansen Steinum

Tannlegene må ifølge Steinum ta inn over seg at det i tannhelsetjenesten er tre ulike utdanninger og kompetanseområder.

– Samtidig som det er ønske om flere tannpleiere ute i distriktene, begynner vi

å få full dekning av tannleger rundt om i landet. Mange norske tannleger kommer nå med en ferdig utdannelse fra læresteder utenfor Norge, i tillegg er det slik at alle med tannlegeutdanning fra et EU-land

automatisk vil få godkjent autorisasjon i Norge, sier hun og erkjenner at holdningen kan synes å være proteksjonistisk, men

Steinum mener pasientsikkerheten ikke blir ivare tatt når pasientbehandling blir delegert til tannhelsesekretærer.

mener det er relevant å sammenligne lege og sykepleier med tannlege og tannpleier.

Tannhelsesekretærer som ønsker å jobbe klinisk må ifølge Steinum ta en videreutdanning.

– Jeg mener vi tannleger selv må ha ansvar for diagnostisering og behandling av pasienter, og at dette ikke kan overlates til andre. Noe av den tekniske utførelsen kan læres bort, men det å foreta riktige vurderinger underveis i behandlingsforløpet krever kompetanse man kun kan tilegne seg gjennom en lang og bred utdannelse, sier hun.

Ønske om klarere arbeidsfordeling

Samarbeidet mellom tannlege og tannhelsesekretær er ifølge Steinum selve drivverket i en tannklinikk.

– Vi tannleger er avhengig av dyktige tannhelsesekretærer, men det er viktig å være enige om retningslinjer slik at det ikke er tvil om arbeidsfordelingen. Jeg vil ikke at tannhelsesekretærer skal drive pasientbehandling, men andre viktige oppgaver som møte med pasienten, håndtere IT-systemer, hygiene, overordnet helse, miljø og sikkerhetsarbeid (HMS) og administrative rutiner knyttet til helseøkonomiforvaltningen (HELFO), sier hun.

Frykter ikke for pasientsikkerheten

Tannlege Tom Kjelland mener utspillet fra presidenten i tannlegeforeningen er proteksjonistisk og hindrer effektiv ressursbruk. Tannlege Pål Bengt Meier mener også det er forsvarlig å delegere enklere arbeidsoppgaver til tannhelsesekretærene.

Av: Trygve Bergsland

Kjelland driver sin praksis på Elverum og har gjennom mange år lært opp tannhelsesekretærer til å utføre en rekke enkle arbeidsoppgaver som tradisjonelt har vært utført av tannlegene.

– Jeg er ikke overrasket over utspillet fra tannlegeforeningen, og det er ikke slik at alle og enhver kan utføre pasientbehandling. Tannlegen er 100 prosent ansvarlig for arbeidet som utføres, og av ti tannhelsesekretærer er det kanskje bare to som eigner seg til det arbeidet de gjør i min klinikk, sier han.

Egnethet og godt håndverk

Man trenger ifølge Kjelland ikke fem års utdanning for å ta avtrykk av tenner.

– Kjeveortoped er et eksempel på spesialister som i alle år har benyttet medhjelpere, som tannhelsesekretærer, for å få utført sitt arbeid. Det som er viktig er god pasientbehandling gjennom opplæring og tett oppfølging. Bruk av dyktige tannhelsesekretærer er god ressursbruk og gir flere fornøyde pasienter, sier Kjelland.

Meier har sin praksis i Flekkefjord og sier mange i distriktet ikke ville fått utført tannbehandling dersom han ikke hadde delegert enklere oppgaver.

– Jeg har lært opp en tannhelsesekretær til å utføre utvidede oppgaver, og gjennom de syv årene som har gått har vi ikke registrert noen komplikasjoner. Tvert imot har vi fått flere og mer fornøyde pasienter i denne tiden, sier han.

Tid er en viktig sikkerhetsfaktor

Enklere oppgaver delegerer Meier til tannhelsesekretæren.

– Alle nye pasienter behandles av meg, men kontroll av pasienter jeg har kjent gjennom en lang periode og som for eksempel er fra «null hull-generasjonen» kontrolleres av min tannhelsesekretær som bruker mye mer tid på pasienten enn hva jeg gjør, og som sannsynligvis bedre vil kunne fange opp problemstillinger jeg vil kunne behandle videre, sier Meier.

Tannlege og lege Sigurd Svalestad har holdt en rekke anestesikurs for tannpleiere og tannhelsesekretærer.

– Tannbehandling er et samspill mellom tannlege og tannhelsesekretær, og ofte også tannpleier, der tannlegen har det overordnede faglige ansvaret. Samarbeidet mellom yrkesgruppene organiseres etter hvordan tannlegen finner det mest hensiktsmessig og vil variere i ulike tannlegepraksiser og innad i samme tannlegepraksis, sier Svalestad.

Presidenten er samtidig opptatt av å forbedre utdanningen til tannhelsesekretærene.

– Jeg er kjent med at det er stort frafall under utdanningen av tannhelsesekretærer og tannlegeforeningen støtter det nordiske arbeidet som har startet opp for å se på forbedringer i utdanningen. Det kan også være en løsning at tannhelsesekretæruddanningen kommer tilbake til universitetene. I Fredrikstad der jeg driver min virksomhet har vi mange søkere til stillinger som tannhelsesekretærer, men det er vanskelig å få noen med utdanning, sier Steinum som også spør om ikke utdanning bør endres og styrke den

administrative delen slik at flere kan jobbe som klinikk-koordinatorer.

Fasttannlegeordning

Steinum mener tannhelsetjenesten kan påta seg flere oppgaver enn de har i dag.

– Ingen ser norske barn så regelmessig som tannlegen, og vi er godt egnet til utvidede oppgaver som dette med å oppdage barn som lider under omsorgssvikt og helseplager til voksne personer som sjelden eller aldri er til annen legebehandling. På samme måte bør hele tannhelseteamet kunne bistå i arbeidet med helsekampanjer som for eksempel med antibiotakk- og snuskampanjer, sier hun.

Tannlegeforeningen er ifølge Steinum også opptatt av kommunereformen.

– Gjennom tannhelsetjenesten driver vi en førstelinjebehandling og spørsmålet er hvordan endringene vil påvirke tannhelsetjenesten og eventuell endring av forvaltningsnivå. Vi ser flere løsninger på dette, der én mulighet er å åpne for en fasttannlegeordning, lik den som gjelder for legene, sier Camilla Hansen Steinum.

Tannlege Pål Bengt Meier mener det er forsvarlig å delegere enklere arbeidsoppgaver til tannhelsesekretærene.

Kombinasjon av pasientsikkerhet og godt arbeidsmiljø

Svalestad sier han har tro på at tannlegene organiserer og delegerer arbeidsoppgavene på en måte som både gjør at pasientsikkerheten står i sentrum og hvor hensynet til utvikling av medarbeidere og et godt arbeidsmiljø ivaretas.

– Administrasjon av infiltrasjonsanestesi er etter min mening et eksempel på hvordan arbeidsoppgaver kan delegeres fra tannlege til tannhelsesekretær uten at pasientsikkerheten svekkes, men forutsetter at tannlegen er til stede på kontoret og har gjort den nødvendige evalueringen av pasientens helsetilstand og eventuell medisinbruk, sier han og understreker viktigheten av at tannhelsesekretæren har et både teoretisk og praktisk grunnlag for å utføre oppgaven.

Tannlege Tom Kjelland mener utspillet fra presidenten i tannlegeforeningen er proteksjonistisk og hindrer effektiv ressursbruk.

Føler du at yrkesstolthet og utdanningen din svekkes ved at yrkesgrupper med lavere utdanning utfører enklere oppgaver som anestesi i behandling av pasienter?

– Tannlegenes lange utdannelse danner grunnlaget for kompetansen og retten til å ta beslutninger i odontologiske spørsmål som gjelder undersøkelse og behandling av den enkelte pasient og til det beste for pasienten. I dette ligger min yrkesstolthet og respekt for utdannelsen, sier Svalestad.

Utdanning av tannhelsesekretærer: – Mitt hjerte barn

Tannlege Knut Vindal har utdannet tannhelsesekretærer siden 1980. – En god tannhelsesekretær er et av de viktigste kvalitetssikrings-tiltakene du kan ha på en tannklinikk, understreker han.

Av: Harald Vingelsgaard

Knut Vindal arbeider som tannlege i 50 prosent stilling og underviser VG3 tannhelsesekretærer i 50 prosent stilling i Trondheim.

– Tannhelsesekretærutdanningen er mitt hjerte barn, sier han.

Hvorfor?

– En god tannhelsesekretær gir optimal hygiene på klinikken, og hindrer smittespredning, slik at alle våre pasienter kan være trygge mot smitte på tannlegekontoret.

– En god tannhelsesekretær assisterer oss og behandler alle materialer så godt at vi tannleger blir både mer effektive og gjør enda bedre arbeid.

– En god tannhelsesekretær skjøtter tannlegeutstyret så godt at vi slipper dyre reparasjoner, sier Vindal.

– Og ikke minst: En god tannhelsesekretær er klinikkens ansikt utad, den første personen som pasienten møter. Pasienten skal møte en blid stemme og et empatisk menneske som utstråler faglig sikkerhet. Dette er spesielt viktig når vi vet at 20 prosent av pasientene som kommer til en tannklinikk er så nervøse at de egentlig ikke har lyst til å komme, sier Vindal.

Lektor Vindal

Vindal er lektor ved Gerhard Schøning voksenopplæringscenter som har VG3 tannhelsesekretær i Trondheim.

Hvordan er kvaliteten på søkerne til VG3 tannhelsesekretær hos dere?

– Mange av de voksne er kommet inn via NAV, på grunn av omskolering. De fleste er dedikerte og kjempeflinke. Men

det finnes selvfølgelig også dem som sliter litt med motivasjonen.

Vindal sier han i år har noen fantastiske kvinner som er flinke til å studere.

– Deres prosjektoppgaver er nærmest som lærebøker, lærerike også for oss som skal rette og karaktersette dem. Vi får gode tilbakemeldinger fra tannleger som ansetter dem.

Turbulent

Knut Vindal begynte å undervise tannhelsesekretærer i 1980. I 1994 ble han ansvarlig for VG3 tannhelsesekretær og det har vært mange endringer siden den gang.

– Da reform 94 kom i 1994, var det meningen at det skulle ryddes opp i alle studieretningene som fantes i videregående skole i Norge og det ble en rettighetsreform for ungdom under 20 år.

– Men reformen ble negativ for oss. Vi mistet alle de voksne kvinnene som gikk på tannhelsesekretærlinja. Kun ungdom hadde skolerett etter den nye reformen, og vi konkurrerte med studieretningene helsesekretær og apotektekniker om å få elever.

Vindal sier tannhelsesekretær var det minst populære faget og fikk færrest søkere. Fylkeskommunene valgte å legge ned klassene med færrest elever og overføre dem til andrevalget. Tannhelsesekretærklasser ble nedlagt og elevene overført til apotektekniker- og helsesekretærklasser.

– Jeg har gjennom mange år spurt elevene på VG2 om grunnen til at de ikke vil søke VG3 tannhelsesekretær-linjen. For dem er tannlegekontor nesten et fyord. Å

Knut Vindal gleder seg over å kunne gå fra den ene jobben til den andre. Her er han i Nordre gate i hjertet av Trondheim. Foto Schröder/Eivind Sandodden Kise

jobbe på et sted med så mye gråt og pinsler? Mange ungdommer har et anstrengt forhold til tannlegen og kan derfor ikke tenke seg å arbeide på et tannlegekontor.

– I løpet av de senere år har studieretninger blitt lagt ned og studietilbud kuttet ut, alt etter elevenes søkeluner.

Lærerne sluttet

Vindal har arbeidet ved flere forskjellige skoler med VG3 tannhelsesekretær. Og han har sett at lærere har sluttet fordi usikkerheten knyttet til fremtiden har vært for store.

– I fjor gikk det så langt at skolemyndighetene fant ut at noe måtte gjøres. Derfor ble VG3 tannhelsesekretær flyttet over fra den ordinære videregående skolen til Gerhard Schøning voksenopplæringscenter i Trondheim.

Elevbedrift

Elevene til Knut Vindal driver sin «egen» tannklinikk. De leier undervisningstannklinikken og driver den som ungdomsbedrift, registrert i Brønnøysundregistrene. I tannklinikken får elevene en praktisk

tilnærming til nesten alle mål i læreplanen: Pasientmottak, journalskriving, røntgen, assistanse, laboratoriearbeid, desinfeksjon og sterilisering, timebok og økonomi med alt fra innkjøp og budsjettkontroll til regnskap som skal leveres for godkjent revisjon.

– Økonomisk er dette flott for skolen, som sparer alle utgifter til forbruksmaterialer. Elevene får et pent overskudd som blir brukt til studiereiser. Vi har besøkt tannklinikker i Sverige, Danmark, Finland, Tsjekia, Portugal, Tyrkia, Malta, Bosnia, Kroatia og Montenegro.

Hvem er tannlege i klinikken?

– Det er meg. Jeg er ansatt i deres bedrift! Å drive klinikk slik er krevende i begynnelsen av studieåret, derfor er vi to lærere sammen med elevene når vi har klinikk. Vi har flere rom og arbeidsstasjoner som elevene er fordelt på: To tannlegestoler, røntgenrom, laboratorium, sterilisering, resepsjon og regnskapsavdeling.

– På slutten av skoleåret, når elevene behersker de fleste arbeidsoppgavene, går det greit å være en lærer alene i klinikken.

Tannhelsesekretær er et svært kvinnedominert yrke.

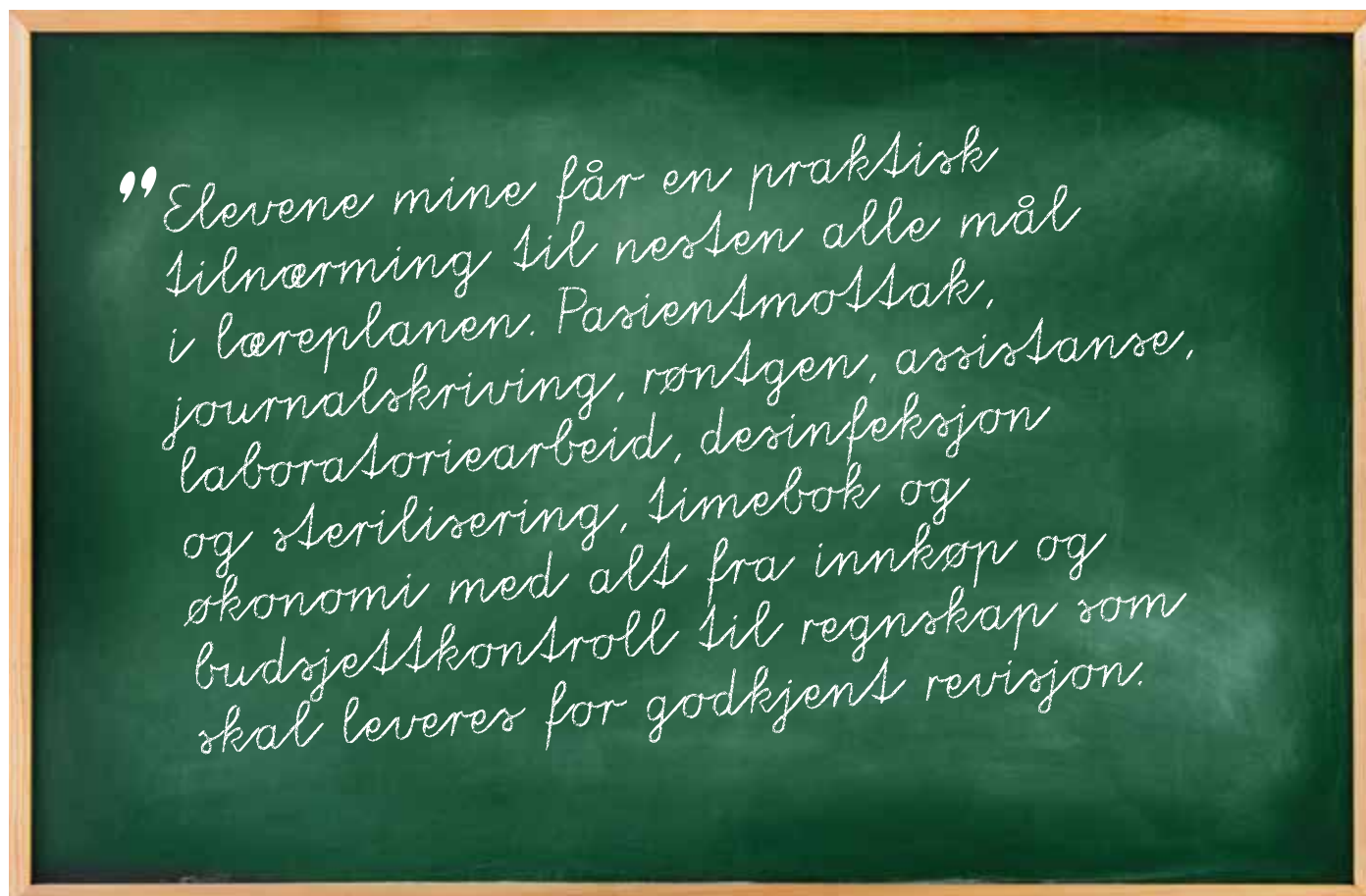
– I løpet av 30 år har Vindal kun utdannet tre menn. Det er behov for menn på den moderne tannklinikken, hvor det etter hvert blir flere og flere kvinner, sier Vindal.

Felles for Norden

Knut Vindal sitter også i et utvalg som arbeider for å kalibrere læreplanene og kvalitetssikre tannhelsesekretær-utdanningen i Norden.

Og for noen år siden arbeidet han mye for å få tannpleierutdanning til Trondheim. Han lyktes nesten.

– Jeg satt i en komité for oppretting av tannpleierutdanning i Sør-Trøndelag. Vi besøkte universiteter i hele Skandinavia. De delte sjenerøst av sin kunnskap og erfaring med oss. Vi laget fagplaner, fjernundervisningsprogrammer, tegnet og planla undervisningsklinikker og utdannet veiledere både blant lokale tannleger og tannpleiere. Det hele skulle starte høsten 2010.

– Men det ble bare bevilget penger for 15 studenter det første året. Det ga for lite inntekt til Høgskolen i Sør-Trøndelag, som hadde håpet på nærmere 30 studenter. Med store investeringer i undervisnings-tannklinikk, usikre lønnsutgifter og mindre inntekt enn forventet, ble det for stor økonomisk usikkerhet.

Høgskolen i Sør-Trøndelag valgte å utsette starten på tannpleierutdanningen.

– Dette gjentok seg både i 2011 og 2012. Våren 2013 vedtok ledelsen for høgskolen ikke å satse på tannpleierutdanning. Fryktelig trist. Uten tannpleierutdanning i Trondheim må de som skal gå denne linjen reise langt for å ta sin utdanning.

Hvordan er det å kombinere jobben som tannlege med å være lærer?

– En glede. Jeg gleder meg når jeg kommer fra den ene jobben og skal over i den andre.

– Når jeg er tannlege må jeg selvfølgelig følge utviklingen i mitt fag hele tiden, og pasientene gir meg alltid ferske kasus som jeg tar med meg i undervisninga.

Tannhelsesekretærelevene får «blodferskt» undervisningsstoff.

– Når jeg er lærer må jeg hele tiden skjerpe meg. Når jeg skal utdanne elever som skal være empatiske og kunnskapsrike, må jeg forsøke å gå foran med et godt eksempel, også som tannlege.

Men lønna som lærer er lavere enn lønna som tannlege?

– Tja, men det jeg taper i kroner og øre på å arbeide som lærer, sammenlignet med å være tannlege, får jeg i mangfold igjen i form av gode opplevelser og meningsfylte, varierte arbeidsdager, sier lektor og tannlege Knut Vindal.

Felles basiskompetanse i Skandinavia

Det er opprettet en skandinavisk arbeidsgruppe som blant annet består av leder i ThsF, Gerd Bang-Johansen, og Knut Vidal fra Tannlegeforeningen. Sammen skal de se på hvordan utdanningen av tannhelsesekretærer skal se ut i fremtiden.

Av: Trygve Bergsland

Nordisk ministerråd har et utdanningsprogram som er organisert gjennom Nordplus og den skandinaviske arbeidsgruppen har nå fått bevilget 45 000 euro, noe som tilsvarer omtrent 380 000 norske kroner.

– Disse pengene skal dekke løpende kostnader i utdanningsprosjektet som skal vare frem til slutten av 2015, og målet vårt er å komme frem til felles kompetansemål for nyutdannede tannhelsesekretærer, sier Bang-Johansen.

Kompetansekrav til yrket

Tove Løhne i Parat er prosjektansvarlig, og ifølge Bang-Johansen er både tannhelsesekretærforbundene og tannlegeforbundene i alle de skandinaviske landene med i arbeidet.

– Vi har også med oss to av universitetene i Danmark og Fride Burton fra Utdanningsdirektoratet som følger prosjektet. Vi må ta ansvar for de kompetansekrav samfunnet setter for yrket vårt i årene fremover, sier ThsF-lederen.

Bang-Johansen sier Norge er det eneste landet der tannhelsesekretærene har autorisasjon, men at rekrutteringen til yrket burde vært bedre og de har behov for å følge opp arbeidsgivernes ønske om høyere kompetanse.

– I Sverige og Danmark er det god rekruttering til yrket, men de savner en autorisasjon. På utdanningsområdet har

Leder
Gerd Bang-Johansen.
Foto Trygve Bergsland

Tannlege og lærer
Knut Vindal.
Foto Schröder/Eivind Sandodden Kise

Utdanningsansvarlig
i Parat Tove Løhne.
Foto Trygve Bergsland

svenskene utviklet en privat utdanning som starter etter treårig videregående skole, mens danskene har utviklet en videreutdanning i nært samarbeid med Tannlegeforeningen.

Samarbeidet har ifølge ThsF-lederen som mål å løse noen av dagens problemstillinger.

– I tillegg skal vi se om det er fornuftig å legge til rette for et framtidig utdanningssamarbeid innenfor tannhelse i Skandinavia.

Disse er med i samarbeidet:

Tannhelsesekretærenes Forbund (ThsF)
Den Norske Tannlegeforening (NTF)
Svenska Tandsköterskeförbundet (STF)
Sveriges Tandläkarförbund (SE)
School of Oral Health Care, Faculty of Health Sciences,
University of Copenhagen
University of Aarhus
HK Kommunal DK
HK Privat DK

Få de beste priser og markedets beste service ved å samle alle dine innkjøp hos oss.

RABATTAVTALE: Vi gir deg de beste prisene på forbruksvarer hvis du velger oss som total-leverandør.

SALGSKONTORET: Møt våre blide jenter på ordretelefonen. De er alltid rede til å hjelpe deg med det du måtte ha på hjertet.

NETTHANDEL: Vi tør påstå at vi har bransjens beste netthandel. Enkel og oversiktig. Ta en titt på www.jacobsen-dental.no, registrer deg som nettkunde i dag. Din salgsrepresentant eller ordrekontoret hjelper deg å komme i gang. Her finner du også sikkerhetsdatablad (SDB) på de produkter hvor det er krav om det.

UTSTYR OG INNREDNING: Vi leverer alt du trenger til din klinikk, og deltar gjerne i prosjekterings-prosessen ved etablering eller renovering. Jo tidligere vi kommer med i prosessen, jo mer knirkefri blir den.

Jacobsen Dental AS er sertifisert Miljøfyrtårn-bedrift siden 2008

Ikke gå glipp av en eneste kampanje: Følg Jacobsen Dental AS på Facebook!

scan.me/5kvvnx

Hersketeknikker på jobb og privat

Hersketeknikker er en form for maktbruk vi benytter oss av gjennom hva som sies, hvordan det sies og kroppsspråk. I tillegg kan du bli usynliggjort, latterliggjort og fordømt, og du kan bli påført skyld og skam eller viktig informasjon blir tilbakeholdt.

Av: Trygve Bergsland

Det er, ifølge tidligere professor i sosialpsykologi ved Universitetet i Oslo, Berit Ås, i hovedsak menn som benytter hersketeknikker overfor kvinner, selv om disse i praksis kan utøves uavhengig av kjønn.

Det var Ås som gav de ulike hersketeknikkene navn og dermed synliggjorde dem slik at det i ettertid er blitt enklere å registrere når slike teknikker blir benyttet og dermed også enklere å nøytralisere virkningen av slik maktbruk.

Spesialrådgiver i Parat, Kjell Morten Aune, presenterte de fem hovedkategoriene av hersketeknikker på en konferanse for tillitsvalgte arrangert av ThsF i september, og kom samtidig med noen aktuelle tips til hvordan dette kan håndteres.

5 hersketeknikker

- Usynliggjøring
- Latterliggjøring
- Tilbakeholdelse av informasjon
- Fordømmelse uansett hva du gjør
- Påføring av skyld og skam

Hvordan møte problemet?

- Spør han som bruker teknikkene om hvorfor han gjør det eller hva han vil oppnå.
- Dersom det ikke hjelper å ta opp problemet med den det gjelder, så snakk med din tillitsvalgte og din nærmeste leder.
- La deg ikke psyke ut, men analyser hva som skjer.

– Hersketeknikker blir brukt alle steder: i familielivet, på jobb, i politikken og i samfunnslivet for øvrig. Det er først og fremst viktig å være klar over at det ikke trenger å ha noe med at den som blir utsatt for hersketeknikker argumenterer dårlig eller ikke får fram poenget godt nok, og det trenger ikke å ha noe med deg som enkeltperson å gjøre, sier Aune.

Usynliggjøring foregår ifølge Aune ved at personer blir oversett, glemt, forbigått eller overkjørt på annen måte.

– Usynliggjøring fratar deg selvfølelse og minner deg om at du er mindre verdt, er uviktig og betydningsløs. 70 prosent av alt vi formidler skjer ikke gjennom hva vi sier, men ved hjelp av øyekontakt, kroppsholdning, ansiktsuttrykk, tonefall, stemmevolum eller gjennom ulike armbevegelser, sier han.

Aune mener det viktigste du skal huske er at det ikke er deg det er noe galt med, og at du ikke skal la den som utøver hersketeknikkene psyke deg ut.

– Spør gjerne hva den som utøver hersketeknikken faktisk mener med blikket hun eller han sender deg. Konfrontasjonen bør du håndtere på en så rolig og nøktern måte som overhodet mulig. Den som utøver disse teknikkene er nødvendigvis ikke alltid så bevisst på at det gjøres og hvordan dette oppleves, sier han.

Latterliggjøring foregår ved at innsatsen din blir hånet, ledd av, eller ifølge Aune sammenlignet med dyreoppførsel.

– Når kvinners innsats blir sammenlignet med for eksempel høns og gjess, eller

Spesialrådgiver i Parat. Kjell Morten Aune presenterte de fem hovedkategoriene av hersketeknikker.

når kvinner sies å være spesielt hysteriske, er dette latterliggjøring. Ta opp problemet med den som kommer med slike uttalelser. Dersom ikke det hjelper, bør du snakke med din nærmeste leder eller verneombudet. Trakassering er et brudd på både likestillingsloven, diskrimineringsloven og arbeidsmiljøloven, sier Aune.

Tilbakeholdelse av informasjon er ifølge Aune en tredje variant av hersketeknikk som skjer når menn henvender seg til andre menn, mens du som kvinne ikke gis informasjon om viktige saker.

– Fordømming er en fjerde teknikk som brukes: enten er du for passiv, eller så er du for pågående – uansett blir du straffet, og det kan ligne på teknikken der du blir påført skyld og skam gjennom latterliggjøring, ydmykelse, blottstilling eller ærekrenkelse, sier han.

Det viktigste uansett hva du utsettes for, er ifølge Aune å holde hodet kaldt, analysere situasjonen og unngå personangrep.

– Møter du hersketeknikkene på en svært nøktern og saklig måte, vil den som utøver teknikken erfare at dette har liten effekt og du gjør deg på mange måter uangripelig. Personangrep vil ofte ha motsatt effekt, der den som utøver hersketeknikkene oppnår det han ønsker. Husk at målet med teknikkene er å skape usikkerhet og få deg ut av balanse, sier han.

Nordental 2014

ThsF deltar på Nordental, årets største begivenhet for alle i tannhelsebransjen. Leder i forbundet, Gerd Bang-Johansen, oppfordrer alle tannhelsesekretærer til å besøke forbundsstanden, registrere seg og være med i trekningen av to splitter nye iPader.

Nordental arrangeres i år fra torsdag 16. til lørdag 18. oktober. Bang-Johansen sier Nordental er en viktig møteplass for alle i tannhelsetjenesten.

– Her treffer vi svært mange av våre medlemmer, og potensielle medlemmer. På årets arrangement vil vi registrere alle besøkende medlemmer med navn og telefonnummer. Straks messen er avsluttet, trekker vi to vinnere som får hver sin iPad, sier hun.

Generalsekretær i Parat, Trond R. Hole og leder i ThsF, Gerd Bang-Johansen trekker vinnerne.

Arrangøren viser til at det er en rekke foredrag som er svært aktuelle for tannhelsesekretærer under messedagene både torsdag, fredag og lørdag.

Health+Workers
www.HealthWorkers.com

Se vårt sortiment på
www.healthworkers.com

Profiler din bedrift nå!

Se bra ut på jobb også!

Kontakt oss på:
Tlf. 33486050
salg@healthworkers.com

VI KOMMER PÅ
BESØK - BOOK
AVTALE NÅ!

Health+Workers

*Vestler med stil og personlighet

Nestleder i Parat Vegard Einan og leder i Parat NAV, Anne Lunderbye Wang, er opptatt av hvilke løsninger som kan oppstå i et fusjonert forbund.

Fusjonsplaner med Negotia

Parat-leder Hans-Erik Skjæggerud har deltatt på fem regionkonferanser. Et gjennomgående tema har vært resultat fra to høringsrunder og hvordan veien videre kan se ut for Parat og Negotia i en fortsatt fusjonsprosess.

Av: Trygve Bergsland

ThsF kommenterer

Leder i ThsF, Gerd Bang-Johansen, sier forbundet er positiv til en fusjon mellom Parat og Negotia, men er opptatt av tannhelsesekretærene blir ivaretatt på samme måte som i dag og ønsker en styrking av kommunal sektor innen tariff- og juridisk område.

Av: Trygve Bergsland

I et høringssvar Tannhelsesekretærenes Forbund (ThsF) har sendt Parat og fusjonsutvalget i september, peker de på utfordringen ved at kommunal sektor i et fusjonert forbund kun vil være 4,6 prosent av medlemsmassen.

Viktig å beholde ThsFs identitet

Bang-Johansen sier det viktigste for ThsF etter en eventuell fusjon vil være å fortsette som en like markert underorganisasjon som i dag.

Leder i Parat Hans-Erik Skjæggerud mener ideen om å slå sammen Parat og Negotia er en god idé.

Ulike arbeidsgrupper har levert bidrag til en felles styringsgruppe som har bearbeidet resultatene og laget to høringsdokumenter som er distribuert til alle medlemmene i de to forbundene.

– Høringssvarene fra første runde gav oss mange viktige tilbakemeldinger som er forsøkt tatt inn i det siste høringsdokumentet. I det siste dokumentet er det også forsøkt å beskrive noen mulige løsninger i et eventuelt nytt forbund, sier Parat-lederen.

Arbeidet så langt har gitt noen svar

Proessen har ifølge Skjæggerud avdekket en rekke positive forhold i begge organisasjoner og en organisasjonsstruktur som på flere områder ligner på hverandre.

– Samtidig har vi også identifisert noen utfordringer som vi ennå ikke har svar på hvordan skal løses. Jeg mener ideen om å slå sammen Parat og Negotia er en god idé, og vi har ikke sett noe så langt i prosessen som endrer mitt syn, sier han.

Parat er en sterk organisasjon som ifølge medlemservice vokser med omtrent ti medlemmer hver eneste dag gjennom hele året.

– Samtidig mister vi også noen medlemmer fordi de går av med pensjon, bytter arbeidsplass eller velger ikke å betale kontingenten. Fra vi etablerte det som i dag er Parat i 2005, har vi hatt en netto medlemsvekst på over 27 prosent, men vi

– ThsF er opptatt av å beholde dagens organisering av tannhelsesekretærene. Vi er også opptatt av å fortsette arbeidet for medlemmene som jobber i spekter, private og statlige virksomheter og vi vil videreføre representasjonen vi har i YS knyttet til tariffspørsmål i kommunal sektor, sier hun.

Det er ifølge Bang-Johansen sterke politiske signaler om at den kommende kommunereformen vil føre til at mer statlig forvaltningsansvar blir flyttet til storkommuner.

– Vi ser at det kan bli flere kommunalt ansatte i tannhelsesektoren i fremtiden på bekostning av tilsvarende reduksjon i statsansatte. ThsF er opptatt av at vi i en slik situasjon viser handlekraft og ivaretar forbundet og medlemmenes interesser fullt ut, sier hun.

Oppfordrer til engasjement

ThsF gir i høringssvaret uttrykk for at en større organisasjon er positiv for tillitsvalgte, styrkeforholdet innad i YS, mulighet for større oppmerksomhet i det offentlige rom og muligheten til å levere høyere kvalitet i tjenester medlemmer etterspør.

– Det kan trekkes frem mange gode grunner til å bli større og sterkere, samtidig er resultatet av det arbeidet som nå pågår avhengig av oss som kan påvirke prosessen i riktig retning. Et fusjonert forbund blir ikke bedre enn hva vi sammen klarer å skape, og jeg oppfordrer til engasjement fra medlemmer og tillitsvalgte i det videre arbeidet fremover, sier Bang-Johansen.

Noen hundre tillitsvalgte fra hele landet har deltatt på de fem regionkonferansene som har vært arrangert gjennom høsten.

skal ikke lure oss selv: Parat er fortsatt et lite forbund sammenlignet med de virkelig store i norsk arbeidsliv, sier Skjæggerud.

Fleire forbund fusjonerer

Han peker på at det nå er ti år siden dagens Parat ble etablert som et resultat av en fusjon mellom det som den gang var 2fo og Prifo.

– Våre røtter strekker seg mer enn hundre år tilbake i tid og hverken etableringen av 2fo eller Parat er den endelige løsningen, men et skritt på veien mot noe større.

Skjæggerud forteller at Farnasiforbundet valgte å bli en del av Parat i januar, der 3500 apotekteknikere ble en del av fellesskapet.

– Parallelt er det flere andre YS-forbund som fusjonerer eller planlegger fusjon. Delta og Stafo har de siste årene utviklet et tett samarbeid og Befalets Fellesorganisasjon har i flere år jobbet for en fusjon med andre befalsorganisasjoner. Det er med andre ord bevegelser i fagforeningsverdenen der flere ønsker større kraft, sier han.

Kamp om makt og medlemmer

Andre YS-forbund styrer sine egne prosesser, men valgene disse forbundene tar mener Skjæggerud også har konsekvenser for Parat.

– På flere områder kjemper vi om de samme medlemsgruppene. Farnasiforbundet hadde kontakt med Negotia i en innledende prosess, men på grunn av en avtale forbundene imellom ble Farnasiforbundet henvist til oss. Resultatet for

Negotia var potensielt tap av inntekter, samtidig viste de seg frem som en troverdig partner, sier Parat-lederen.

Negotia har ifølge Skjæggerud tidligere vært gjennom flere fusjoner og er et resultat av fusjonen mellom Norges Funksjonærforbund og Kommunikasjonsforbundet.

– Etter dette har Negotia vokst og fått nye medlemsgrupper, blant annet ved at Selgerforbundet kom inn i 2013, sier han.

Sterkere arbeidsgivere

Arbeidsgiverne har endret seg mye de siste tiårene, og Skjæggerud beskriver en virkelighet der bedrifter er slått sammen, er gått konkurs, kjøpt opp eller nye bransjer og industrier er kommet til.

– Gjennom disse årene har Parat utviklet seg til å bli en suksesshistorie. Vi har god tid og vi vil ikke bytte bort det vi har bygget opp bare for å bli litt større, sier han.

De store YS-forbundene har ifølge Skjæggerud den senere tiden inngått mer forpliktende samarbeid og det er brukt tid på å tydeliggjøre YS som hovedorganisasjon.

– Enkelte spør om medlemmene er tjent med å ha fire hovedorganisasjoner i all fremtid, eller om vi vil stå sterkere om vi samlet kreftene våre i færre og større hovedorganisasjoner. Mange ulike forbund på samme arbeidsplass gir arbeidsgiverne større spillerom og kan sette ulike grupper opp mot hverandre, sier han.

Fremtidsutsikter

Dersom dagens arbeidsliv ikke er det samme som for 10 og 15 år siden, mener Skjæggerud vi kan være ganske sikre på at det vil være enda større endringer om nye 10 eller 15 år.

– Kravet til kunnskap og kompetanse øker, det samme gjør kravet til ressurser og styrke. Skal vi ta ansvar må vi derfor planlegge for fremtiden i dag. Velger vi å fusjonere Parat og Negotia, gjør vi det for å møte morgendagen, sier han.

Et større og sterkere forbund vil ifølge Skjæggerud gi større tyngde overfor arbeidsgiver og muligheten til å utnytte egne ressurser på en bedre måte.

– Vi er sterke, men tenk deg et enda mer spesialisert og kompetent sekretariat som kan bistå medlemmer og tillitsvalgte. Et sterkere forbund vil gi oss større innflytelse både i samfunnsdebatten og internt i YS, sier han.

Veien videre

Helt uavhengig av en mulig fusjon oppfordrer Skjæggerud oss til å spørre oss selv om hva Parat skal være i fremtiden og hvordan vi skal nå våre mål.

– Vi skal uansett ikke si ja eller nei til en fusjon i år, men jeg håper vi kan gå inn i en mer forpliktende prosess gjennom en intensjonsavtale slik at vi i enda sterkere grad må se på hvilke styrker og svakheter som finnes i de to organisasjonene. Uansett resultat føler jeg meg trygg på at prosessen vil bidra til å styrke Parat og Parat-fellesskapet, sier en engasjert Parat-leder.

PERFEKT HYGIENE I DIN PRAKSIS!

Med DAC Universal kan du og dine pasienter kjenne dere trygge!

Så enkelt er det:

Monter instrumentene på magasinet og trykk på knappen – etter ca. 16 minutter er instrumentene vasket, smurte og steriliserte. 6 roterende-instrumenter er nå klare til bruk på neste pasient. Med NitraDem vannrenseseanlegg, fylles maskinen automatisk med vann.

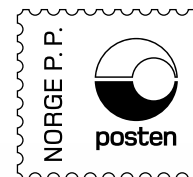
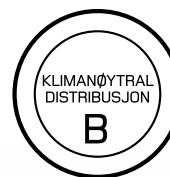

Ta vare på dine instrumenter på best mulig måte, så økes levetiden betraktelig!

For mere informasjon, kontakt din dentalleverandør eller W&H Nordic AB.
t: 32853380, e: office@whnordic.no, wh.com

Returadresse:
Parat
Boks 9029 Grønland
0133 OSLO

NDD byter navn til Plandent

Vi er de samme og hjelper deg med:

- Bred kompetanse
- Stort varesortiment og rask levering
- Orbis – eget varemerke
- Enkel bestilling med netthandel og ordreapp
- CAD/CAM fra ledende leverandører
- Sterk teknisk service og utlånslager

